

Felolde szerkesztő
MURANYI JÓZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZERDA, 1909. MÁJUS 26.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 118. SZÁM.

Előfizetési árak.
Kassán:
 Egész évre . . . 14.—K
 Fél évre . . . 7.—
 Negyed évre . . . 3.50
 Egy óra . . . 1.20
Vidéken:
 Egész évre . . . 20.—K
Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mitással díjszabás szerint

Alkotmányos megoldás.

Kassa, május 25.

A válságból való kibontakozás munkája ismét megindult. Ezt a munkát tegnap bevezette a Kossuth Ferenc lakásán tartott minisztertanács, melynek végeztével Wekerle Sándor miniszterelnök Bécsbe utazott. Bécsben Wekerle nemcsak az osztrák államférfiakkal fog tárgyalni, hanem kihallgatáson jelenik meg a királynál is, a kinek jelentést fog tenni a politikai helyzetről. Ez a két tény egyaránt világosan mutatja, hogy a válság történetében újabb időszakhoz jutottunk. A hétnegyed óráig tartó minisztertanácson alaposan megtárgyalták a politikai helyzetet s most ennek alapján vették föl a kibontakozás további munkáját.

A válságból való kibontakozás egyik nehézsége a koalíciós pártközi viszony. Eddig sajnos semmi jelét sem látjuk az egymás megértésének. A vezérek folyton tárgyalnak, közben jóakarattal figyelmeztetnek is, hogy „ne assuk az árkot egymás között, mert jöhet olyan fordulat, hogy minden magyar embernek össze kell vetnie a vállát.” A pártok pedig — animozitással és gyanakvással néznek farkasszemmel.

Vigasztalásunk csak abban van, hogy a függetlenségi párt egységesen, tömören, odaadó hűséggel és elszántsággal áll vezéreinek zászlója körül. Nem feszíti túl a hurt, számol a lehető legkorábbiakor, tekintetbe veszi a kormánymentális szempontokat, de politikai hitvallását meg nem tagadja. Ha kissé ideges és türelmetlen is, az nemes és hazafias aggodalmaiból származik.

Emberileg valóban érthető a türelmetlenség; hiszen a hosszú válság nem csak az idegeket fárasztja ki, hanem — a közgazdasági tevékenységet és fejlődést bénító hatásánál fogva — mindenesetre káros az országra is. De épp úgy, vagy egyébként talán még jobban érzik ezt azok a vezérférfiak, akik a miniszteri székekben ülnek, akiket tehát nem csak felelősség terhel, hanem egyszersmind feszélyez is a bizonytalan helyzet, mert hiszen disztinált izlésű, ön-

érzetes és komoly államférfiu egy pillanatig sem kezel szívesen olyan hatalmat, amely nem nyugszik szilárd talapzaton.

Ilyenformán a türelmetlenségre igazán nagyobb okuk van a kormány tagjainak, mint a függetlenségi pártnak; annyival inkább, mert hiszen a függetlenségi párt abban a kedvező helyzetben van, hogy vezére a legelső pozíciók egyikét foglalja el a király tanácsában és szava nagy súlylyal esik a döntés mérlegében. Már pedig ez a vezér ismételtén biztosította a pártot, hogy nincs oka nyugtalanságra, amíg ő a miniszteri székben ül; s ezt a vezért Kossuthnak hívják, akinek neve olyan szimbólum a magyar nemzet előtt, mint a mohamedánok szemében a próféta neve.

És ne feledjük még azt sem, hogy Kossuth Ferenc, noha óva int a vérmes illuzióktól: nem látja világosan a helyzetet, bizik a ki-elégítő alkotmányos megoldásban. Pedig Kossuth Ferenc soha sem volt optimista és sokkal lelkiismeretesebb és óvatosabb államférfiu, semhogy irreális ábrándokkal áltatná önmagát és az országot.

Kossuth Ferenc igenis bizik a ki-elégítő alkotmányos megoldásban, mert bölcsen tudja, hogy királynak épp oly multhatatlan szüksége van a nemzet áldozatkészségére és erőforrásaira, mint ahogy a nemzet, a maga fejlődése érdekében, nem nélkülözheti a király jóakaratu támogatását. Tehát a legmagasabb érdekek viszonyossága forog itt fenn s ahol érdekkölcsönösségről van szó, ott logikai kényszerűség a megegyezés.

Az egyezkedési tárgyalások folyamán Kossuth befolyását és tekintélyének súlyát azonban bizonyára emelni fogja, ha a háta mögött higgadt-sággal és komoly méltóságával imponáló párt sorakozik. Azért csak nyugodtan és türelemmel nézzünk a ki-fejlődés elé, az idegességet ne engedjük magunkon erő tenni, s a nemes hevületek energiáit tartsuk féken!...

— A kormányválság. Wekerle Sándor miniszterelnök Bécsben tartózkodik, miután közvetlenül a tegnap tartott minisztertanács után elutazott. Ezek a helyzet pozi-

tívításai. Több nincs, s egyelőre, legalább rövid időn belül, nem is igen lehet. A miniszterelnök természetesen a királyt fogja első sorban informálni a helyzetről, másrészt azonban érintkezésbe lép az osztrák intéző körökkel és különösen Aehrenthal báró külügyminiszterrel, akit jól értesült bécsi helyeken, mint a kiélesedett helyzet egyetlen poszszibül közvetítőjét tüntetnek föl.

Nincs okunk arra, hogy a miniszterelnök mostani utjától tulsokat reméljünk. Nagyon könnyen lehetséges, hogy ez az utazás nemcsak hogy a döntést nem hozza meg, hanem még a döntés közvetlen előkészítésének sem tekinthető, s így a válság még hosszú ideig eltarthat. Ez a körülmény esetleg kedvezőtlenül komplikálhatja a helyzetet, mert a magyar kormány több tagja tökéletesen megelégette már az ügyvivőségnek az átmeneti állapotból folyó népszerűtlen jellegét, s ettől a meghatározottabbban meg akar szabadulni. Ugy tudjuk, hogy ez a felfogás a minisztertanácson a meghatározottabb formában nyilatkozott meg, s hogy Wekerle miniszterelnöknek a király elé terjesztendő jelentése is tartalmaz idevonatkozólag bizonyos propozíciókat.

A szemét rajongói.

Ami a Haverda-ügyben a kriminológiára tartozik, az minden döbbenetessége mellett sem tulságosan érdekes. Az előzmények titokzatosága, a ravaszág és előrelátás, mely a gyilkosságot megelőzte és csaknem felderíthetlenné tette, a nyomtalanság, amely utána következett, aztán a nyomozás kíméletlen makacsságával, megbujt okosságával igen természetesen feszült figyelműre kényszerítették a detektívregények izgalmi után sovárgó közönséget, de azért mégis csak nem emiatt érdekes ez a bűnügy. A fordulatai, a meglepetései dacára is ez a bűnügy nem ujszerűbb, mint sok más ehhez hasonló. Sőt a pedantja már évekkal ezelőtt játszódtott le a Papp Béla testvér-gyilkossága esetén.

Nem az esemény hat az ujszerűséggel, hanem a benne szereplő emberek. Hát ezek igazán új típusok. Husz esztendővel ezelőtt hírt se tudta ennek az újfajta típusnak a magyar publikum. Akkor is voltak gyilkosok, de azok erős, egészséges emberek voltak. Azok azért gyilkoltak, mert a túltengő egészség hajszolta őket az abnormis cselekedetekre. Haverdáék beteg emberek és őket a betegség kergette a bűnbe; a megromlott vér, a leromlott idegszervezet, amely elvette az ellenálló képességüket.

Ez a betegség nem magyar betegség. A vérbeli vágyakozások valami csodálatosan tiszta megnyilvánulásokat követeltek ez-

: Menyasszonyi kelengyék. :
 : uri- és női divatcikkek. :
 : selymek és divatkelmek :
 : : csakis ujdonságok : :
 : nagy raktára

KOLUMBY VILMOS

Kassa, Fő-utca 54. sz.

(Szinházzal szemben.)

Határozott szabott árak

előtt a magyar embertől. Itt senkit se ingerelt a természetellenesség. Akár az erkölcséhez, akár az etikájához tartozott ez a természetkövetés, bennünk élt zavartalanul, kristálytisztán és a magyar jellem leggyönyörűbb vonása volt.

Most . . . most megváltoztunk. Ezren és tízezen közöttünk. Az egyszerűség ősi szépségeivel, ősi bübájával, emberi igénytelenségével nem hat már az elfásult szívekre. Állati bonyodalmak kellene, állati rutságok. Az elferdült, elbetegedett agyak új etikát ismernek: csak az a szép, ami rut.

Ez a külföld etikája, ez a külföld erkölcsé. Onnan hurcolták be mi hozzánk és fertőztes eréjével bomlasztotta az ősi magyar egészséget. Haverdáék is kint tanulták el a szörnyű erkölcsüket.

Csudálatos, hogy a magyar ember ezt tanulta el legkönnyebben. Ezt inkább, mint más egyebet. Pedig hiszen tanulhatnánk mást is a külföldtől. Eltanulhattuk volna a külföldi társadalmak csodálatos fegyelmezett-ségét, azt az igazi erőt, amely erőssé, élővé, mindenre és mindenkire hatóvá teszi az intézményeiket. Nektünk is vannak értékes és nagy kulturintézményeink, ámde a művelődő hatásuk elmosódik, elerőtlenedik, mert a közönség nem tudja magát alávetni a kulturélet fegyelmező felsőbbségének, mert itt mindenki úgy akar élni, mintha egy önmagában befejezett világ volna, külön izléssel, külön akarásokkal és külön törvényekkel. Es mert amióta a világ világ, mindig úgy volt, hogy nem volt olyan nagy ur, aki egy kicsit plebejus ne lett volna és nem volt olyan ember, aki egy kicsit állat ne lett volna, hát igen természetes, hogy a szokásoktól, hagyományoktól, a közizléstől, szóval: a társadalom fegyelmitől magukat elszakító emberegségek a plebejusi, az állati felé vonzódnak.

Az az elmélet, hogy a bűnös kórházba való, még eldöntetlen, noha az élet eredményei az elméletet igazolják. A társadalom kórházait még nem nyitják meg a bűnösök előtt, de a rabkórházak tele vannak betegekkel, olyanokkal, mint aminők Haverdáék, az életöröm betegeivel, a szemét piszok rajongóival, olyanokkal, akiket izgatót a szenny meg a szemét és akik nem a pénzért, nem a pénzen megvehető kényelemért és hatalomért loptak meg gyilkoltak, hanem csak a szeméért, a bűzért, mert megrognosult idegeikkel már csak ezt tudták megérezni és kívánatosnak is már csak ezt tartották. Bors.

Őrült vagy részeg?

Egy cselédlány dühöngése.

Tegnap este 7 óra tájban óriási botrányt okozott Pusztai Anna cselédlány. A Franciskánus-utcai hajadon fővel rohant fel s alá, irtózatos állatias hangon sikoltozva, úgy, hogy az emberek futva menekültek a közeléből. Mindenki azt hitte, hogy dühöngő őrülttel van dolga, mert Pusztai Anna úgy viselkedett, mint aki eszét vesztette.

Az utjába kerülő embereket rugta, verte, ütötte, majd kezével rávágott egy franciskánus-utcai cukrászüzlet kirakatára, úgy hogy az üveg ezer darabra tört. Még ezzel sem elégedett meg, hanem a magánházak ablakait is bezúzta, majd a Pallagh-féle drogueria üzlet elé rohant s annak kirakatát döngette az öklével. Amikor pedig a drogueria egy alkalmazottja kiszaladt megnézni, hogy ki döngeti a kirakatot, Pusztai annak neki esett s ütni kezdte.

Végre egy boltiszolga rohant elő, aki a dühöngő leányt lefogta s a rendőrségre vitte. Pusztai Anna az ügyeletes rendőrtiszt előtt szintén úgy viselkedett, mint egy őrült. Sirt, sikoltozott, tépte a haját, a ruháját, ajka pedig csak úgy tajtékzik a dühtől. Majd énekelni kezdett s azután a rendőrökkel dulakodott, hogy alig lehetett rohamában megfékezni.

Az ügyeletes rendőrtiszt azonban hamar felismerte a valóságot s megállapította, hogy a leány csak szimulálja az őrültséget a büntetés elkerülése végett. Amikor Pusztai Anna látta, hogy minden rugkapalódzása hiába való, nevetve bevallotta, hogy ő nem őrült, csak sokat ivott. Azt is beismerte, hogy részeg állapotban tört és zuzott, de kész megfizetni az okozott kárt.

A rendőrkapitányság Pusztai Annát, aki tegnap százkra menő néptömeget csődített össze botrányos viselkedésével, szigorúan megbüntette és a város területéről 10 évre kitiltotta.

HIREK.

— Kassa város közgyűlése. Kassa város törvényhatósági bizottsága május hó 27-én délután fél 5 órakor Szalay László főispán elnöke alatt rendes ülést tart.

— Bizottsági ülés. Az egyesült pénzügyi, jogügyi és gazdasági bizottság, ma délután a városházán Eder Ödön polgármester elnöke alatt ülést tart, melyen a május hó 27-én tartandó városi közgyűlés napirendjét fogják tárgyalni.

— Gazdák gyűlése. Az Abauj-Torna vármegyei gazdasági egyesület holnap délután 3 órakor a vármegyei székház kisebb tanácskozó termében ülést tart.

— A pénzügyi tisztviselők szövetsége. Vasárnap alakult meg Budapesten a pénzügyi tisztviselők központi szövetsége. A megválasztott tisztikar tagjai lettek Kaszáró: Zakar Ferenc, a kassai Jelzálogbank cégjegyzője, aki alelnök és Juhász Artur, a kassai Hitelbank igazgatója, aki az igazgató tanács tagja lett.

— Pünkösdi a Tátrában. A pünkösdi ünnepekre való tekintettel a kassa-oderbergi vasut igazgatósága a csorbatói fogaskerekű és a tátralomniczi h. é. vasut üzemét a pünkösdi ünnepekre kivételesen megnyitja. Az említett vonalon a vonatok május 29-től bezárólag június 1-ig közlekednek. A kedvezményes tátrai menettérli jegyek e vonatokhoz szintén érvényesek.

— Vásáráthelyezés. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Kisberezna kisközségben minden évben pünkösdi előtti csütörtökön, pénteken, szombaton és pünkösdi vasárnapján helypénz szedés nélküli bucsu kirakó vásár tartassék, és megengedte továbbá, hogy Szepesófalú községben (Szepes megye) a folyó évi május hó 23-ára eső országos vásár ez évben május hó 25-én, a június hó 27-ére eső országos vásár július hó 6-án és az augusztus hó 1-ére eső országos vásár augusztus hó 3-án tartassék meg.

— Mihalovich százados ügye. Néhány reggeli lap ma azt a hirt közölte, hogy Mihalovich Géza volt honvédszázados, József főherceg gyermekei volt nevelője a királytól kegyelmet kapott és már szabadon is bocsátották. Utána jártunk a hírek és illetékes helyen azt a felvilágosítást nyertük,

hogy a hír nem felel meg a valóságnak. Mihalovich Géza ma is a honvédkerületi fogház rabja. Kegyelmi kérvényének sem kedvező, sem kedvezőtlen elintézéséről a honvédhadbiróság ezideig nem nyert értesítést.

— Templomrablás. Szombaton a nyírbátori minorita-kolostor templomába három bekormozott arcu egyén behatolt, alkulcsal felnyitották az értékes tárgyakat tartalmazó szekrényt és a talált tárgyakat magukhoz véve, a kolostor felől akartak távozni. Tizedes házfőnök észrevette a rablót, zajt ütött és utját állta a rablóknak, akik közül egyik meilbevágta és földreterpette a házfőnököt, akinek segélykiáltására Klausz áldozár kirohant és a támadókra lőtt, mire ezek a keresztültört ablakon elmenekültek. Csáki áldozár, aki szintén a rablók közelében állott, üldözés közben megbotlott és súlyos sérüléseket szenvedett. A rablók kinyomozására széleskörű intézkedés történt. A kassai rendőrség is távirati felszólítást kapott, a rablás ügyében megindítandó nyomozás végett.

— Pályázatok köz munkára. A vágáshutai állami elemi iskola felepitése alkalmával teljesítendő munkák kivételének biztosítása céljából az 1909. évi június hó 3. napjának d. e. 9 órájára a kassai m. kir. állami építészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik és a kassai állami főreáliskola épületében eszközrendő helyreállítási, átalakítási, továbbá új csatorna és vízvezeték berendezési munkák kivételének biztosítása céljából az 1909. évi június hó 11-ik napjának d. e. 9 órájára a kassai m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. Részletes feltételek az államépítészeti hivatalban megtekinthetők.

— A vízhasznosítási ismeretek terjesztése. Darányi földművelésügyi miniszter rendeletére az összes gazdasági akadémiákon öntöző műveket rendeztek be. A miniszter intézkedett aziránt is, hogy az öntözés mint gyakorlati oktatási tárgy már a folyó tanévben tanítassék. Breznóbányán, Kecskeméten, Pápan, Szentimrén, Szentmiklóson, Adán, Karczagon, Rimaszombatban, Békéscsabán és Hódmező-Vásárhelyen az öntözés tanítása már ebben a tanévben rendszeresen történik. Kecskeméten a szélmotorral kapcsolatos öntözési mű, Breznóbányán a csörgedeztető rendszer alkalmaztatott a vízi erő felhasználásánál. Több földművelésiskolában artézi kutak fúráásával gondoskodtak megfelelő vízzel. Most folynak a munkálatok Csikszeredán, Kisszebenben és Komáromban, hogy az ott lévő földművelés iskolák földjén vízművek létesüljenek. Az öntözés gyakorlati tanítása elsősorban a rét és kertöntözésre terjedt ki.

— Mehemed szultán felesége bosnyák nő. Szerajevóból jelentik nekünk: Visegrád környékének lakosai Mehemed szultán trónralépése alkalmával egy érdekes történetet elevenítenek föl. Az okupáció idejében Kulalija Mujaga bég Visegrád és környékének férfilakosainak az élen harcolt az osztrák és magyar katonaság ellen. Amikor a felkelő bosnyákokat levertek, sokan kivándoroltak Törökországba. A kivándorlók között volt Kulalija Mujaga bég is, aki családjával Konstantinápolyba ment. A vagyonos Kulalija bég Abdul Hamid szultán kegyében részesült, aki az udvarnál tartotta és gyermekeinek nevelését is magára vállalta. Kulalija bégnek volt egy kis leánya, aki a szultán udvarában szép hajadonná serdült. Resád herceg, a

A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank

Kassai fiókja
(Főutca 53. szám.)

Ajánlja tűz és betörés ellen biztosított pánccelszobában elhelyezett

magánpénztárait (safe)

értékpapírok, okmányok és értéktárgyak őrzésére.

jelenlegi szultán, gyakran találkozott a szép bosnyák leánnyal és egy napon a szultán és Kulalija bég beleegyezésével, feleségül vette. Mehemed szultán kedveli bosnyák származású feleségét, aki egy leánnyal ajándékozta meg férjét. A visegrádi bosnyákok most nagyon büszkék arra, hogy Mehemed szultán egyik felesége az ő körükből való.

— Pályázat utazási ösztöndíjra. A kassai kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet egy a kereskedelemügyi miniszter által adományozandó 600 koronás külföldi utazási ösztöndíjra. Az ösztöndíj elnyeréséért bélyegtelen kérvényen folyamodhatnak a kamara kerületéből oly törekvő és kellőleg képesített iparos ifjak, kik az év folyamán tapasztalatok gyűjtése és szakmájukban leendő magasabb kiképzés céljából külföldi utat tenni késznek. A folyamodónak kötelezettséget kell vállalnia aziránt, hogy az ösztöndíj különbeni visszafizetésének terhe alatt vissza fog térni hazájába és külföldön szerzett ismereteit itt fogja értékesíteni. A pályázatok május 31-ig küldendők be a kassai kereskedelmi és iparkamarához.

— A bosnyák királyi korona. Bécsen keresztül Szerajevóból ma a következő humoros távirat érkezett:

A szerb nemzeti szervezet vezetői által kifejezte azt a készséget, hogy nagyobb autonómia megadásáért hajlandó Ferencz József királynak a boszniai királyi koronát felajánlani.

A boszniai szerbek, mint általában az összes délszláv népek, egy idő óta határozottan nagyvárosi örületbe estek. Az uralkodónak most felkinálják a bosnyák királyi koronát, amely nincs és alkalmasint az uralkodósaládnak a maga költségén kellene megcsináltatnia. A bosnyák szerbek nem tudják, hogy a magyar király már vagy hetedfélszáz év óta egyszersmind a bosnyák királyi címet is viseli.

— Mellékfoglalkozást keres jogvégezett, nőtlen közigazgatási hivatalnok, aki a közigazgatás minden ágában jártas és több évi ügyvédi irodai praxissal is bír, a magyar, német és tót nyelveket szóban és írásban bírja és szabad idejét, a nyári hónapokban már d. u. 2 órától kezdve, hasznosítani óhajtaná. Elvállalná távollévők ingatlanainak gondozását, levelezést, magántitkárságot stb. is szerény feltételek mellett. Cím a kiadóhivatalban.

— Veszélyes ebmarás. Tobjacsik Károly, a Harang-utcai 7. számú ház házmesterének kis kutyája tegnap este megmarta Bródi Fülöp 7 éves fiút. A fiu gyógykezelésbe vétetett, a kutyát pedig megfigyeltetik.

TÁVIRAT — TELEFON.

Wekerle Bécsben.

Bécs, május 25.

Wekerle Sándor tegnap este Bécsbe érkezett. Este Popovics Sándor bankormányzóval volt együtt, ma reggel pedig a Volksgartenben sétált. Dél-előtt megjelent a külügyi hivatalban, ahol Aehrenthal báróval egy óráig tanácskozott. Wekerlét holnap fogadja a király.

Hangok Aehrenthal ellen.

Budapest, május 25.

Politikai körökben egyre fokozódnak a panaszok Aehrenthal külügyminiszter ellen. Aehrenthal minden magyar politikai kihallgatása előtt és után megjelenik a király előtt, minek következtében úgy tűnik fel, mintha ő intézné a válság ügyeit.

A függetlenségi pártban tegnap élesen kikelték Aehrenthal ellen azért

is, mert hivatalosan azt hozta az olasz kormány tudomására, hogy Ausztria-Magyarország nem vesz részt az Olaszország függetlenségének jubileuma alkalmából rendezett kiállításon. Egy előkelő politikus úgy nyilatkozott, hogy Aehrenthal nem beszélhet Magyarország nevében. A magyarok igenis részt fognak venni a kiállításon és nem törődnek azzal, hogy Ausztria azért haragszik Viktor Emánuelre, mert Bécsben még nem tett látogatást.

Uj kibontakozási terv.

Budapest, május 25.

A bécsi Presse és a Tagblatt valószínűleg közös forrásból egy új kibontakozási tervet közölnek, amelyet állítólag a király ünnepélyes formában kötne meg a függetlenségi párttal. A terv értelmében, amelynek szerzője állítólag Kossuth Ferenc,

a függetlenségi párt többséget kap a kormányban, 20 évre szóló hosszú lejáratú szerződést köt, felállítja a közbenső vámvonalat, de nem minden árucikre, a bankszabadalmat meghosszabbítja, a készleteket felveszi és katonai vivmányokat is kap.

Illetékes helyen ezt a kibontakozási tervet megcáfolják.

A nagy manőverek.

Bécs, május 25.

Az ezidei nagy hadgyakorlatokat Morvaországban szeptember 8-tól 11-ig fogják megtartani. A hadgyakorlaton részt fog venni Vilmos német császár is. A főhadiszállás és a hadvezetőség most együtt lesz, még pedig gróf Harrach grossmesteritzi birtokán.

A végrendelet-hamisítók.

Budapest, május 25.

Gelléri Szabó János végrendelet-hamisítói ügyében a törvényszék ma befejezte a tanúk kihallgatását. Délután a perbeszédre kerül a sor. Ítélet estére várható.

A szabadkai gyilkosság.

Szabadka, május 25.

A szabadkai törvényszék vádтанácsa ma jóváhagyta a Klein Lipót Pál letartóztatását elrendelő vizsgálóbírói végzést. Jánossyval ma közölték Vojtha tagadó vallomását.

A Kardos-bank.

Budapest, május 25.

A Kardos-familia ügyét ma vette tárgyalás alá a budapesti ítélőtábla. A tárgyalás — előreláthatólag — néhány hétig fog tartani.

Botrány a bécsi ügetőversenyen.

Bécs, május 25.

A bécsi ügetőversenyen tegnap nagy botrány játszódott le. A közönség azt hitte ugyanis, hogy Orosz őrnagy és báró Sennyey Géza egy versenyben összejátszottak és megtámadták a bírói páholyt. A nagy botránynak a rendőrség közbelépése vetett véget. Több letartóztatás történt.

GOODYEAR-WELT

amerikai rendszerű cipőinkkel

meghódítottuk a világot.

Fekete v. barna box calf (amerikai forma) K 15.—
Gavallér forma " 12.—
" " chevrau " 12.50
" " " " " 14.—

„TURUL” cipőgyár r.-t. kassai fiókja Fő-u. 26.

Egy álarcos bál epilogusa.

— Regény három részben. — 51

Angolból fordította: Dr. Szabó László.

— Es hogy ön és Mr. Meredith ugyan-csak egyformák testalkatra és ábrázatra nézve?

Kérdetlen kérdések és ama emócióktól izzva, a melyeknek hatása alatt szinte némává lett, járkált Dick fel s le a szobán. Feje kóválygott. Egyszerre aztán megállt s Van Dusen elé lépett.

— Mi az, a mit ön tud az egész dologból? — ezzel a kérdéssel fordult hozzá.

— Például azt az egyet határozottan tudom — válaszolta Van Dusen — hogy nem ön volt az a Betörő, a ki megszökött akkor éjjel az autóval.

— Honnan tudja ezt?

— En erre csak úgy felelhetek, ha előbb ön megfelel az én kérdésemre. Harry Meredithen álarc volt-e a mult csütörtökön éjjel, a mikor önt felkereste?

Dick sokáig némán állt ott. Végre igenőleg intett a fejével.

— Hát akkor hogy ismert rá, a hangjánál vagy más külső ismertető jelnél fogva?

Dick ismét csak némán intett a fejével, később azonban hozzátette:

— Mindkettőnél fogva.

A Gondolkodó Gép hátra dült a székben s jó ideig úgy ült ott elgondolkodva. Végre felkelt, jelétül annak, hogy az interview véget ért.

— Nem szükséges azért nagyon megijednie — biztosította Herbertet, miközben kezébe vette a kalapját. — En teljes diszkrécióval dolgozom. En távol vagyok attól, hogy ebben az ügyben olyas valakit reprezentálnék, a ki önre nézve ebből a dologból kifolyólag nagyon kellemetlenné válhatnék. Annyit azonban mondhatok önnek, hogy ön ifju barátom két szarvas hibát ejtett: az elsőt azzal, hogy a második lopás után közvetlenül Mr. Randolphot felkereste és beszélt vele és a második nagy hibát akkor követte el, a mikor olyan tárgyakat vett őrizetbe, a melyek a rendőrség elé tartoztak.

Herbert kezeivel alátámasztott fejével még mindig ott ült, a mikor a Gondolkodó Gép magára hagyta.

Valóban késő éjjel volt már, a mikor Hatch még e nap folyamán újból felkereste Van Dusent. Az izgatottság hangjából s egész viselkedéséből szinte leritt. A tudós professort megint csak munkánál találta, akárcsak fényes nappal volna még.

— A legrosszabb, a mitől tartottunk, megtörtént, — ezzel üdvözölte a professort. A Gondolkodó Gépet mindez hidegen hagyta. Meg se fordult. Hatch pedig folytatta:

— Mallory detektív és két csatlósa megjelentek ma este Miss Dollie Meredithnél és vallomásra kényszerítették a lányt.

— Micsoda vallomásra?

— Dollie ugyanis beismerte, hogy az álarcos bárlól ő szökött meg a Betörővel az autóban és hogy . . .

— Mr. Herbert volt a Betörő? — vágott közbe a Gondolkodó Gép.

— Igen.

— És aztán?

— Hogy saját ékszerei, 96 ezer korona értékben, azok között az ékszerek között vannak, amelyeket Herbertnél megtaláltak.

A Gondolkodó Gép most egészen közömbösen megfordult s egy pillantást vetve Hatchra szájához emelte keze fejét, hogy eltakarjon egy ásitást s még közömbösebben szólt hozzá:

— Természetesen, ő mást nem is mondhatott.

V.

Másnap reggel a Gondolkodó Gép utasítása szerint Meredith Dorottya, Steven Randolph, Hatch és természetesen ő maga (Folyt. köv.)

